

Odôvodnenie

Návrh vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách likvidátorov predkladá minister spravodlivosti na základe splnomocňujúceho ustanovenia § 75 ods. 6 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení zákona č. /2004 Z. z. (ďalej len „Obchodný zákonník“).

Cieľom predkladaného návrhu vyhlášky je ustanoviť výšku odmeny likvidátora a výšku náhrady jeho hotových výdavkov pre prípady, keď v dôsledku toho, že nedošlo k dohode medzi spoločnosťou a likvidátorom vymenovaným súdom o výške odmeny, súd túto výšku odmeny a výšku náhrady výdavkov likvidátora určuje uznesením.

Likvidácia obchodnej spoločnosti nadväzujúca na jej zrušenie v prípadoch, keď celé imanie spoločnosti neprešlo na právneho nástupcu, je upravená v Obchodnom zákonníku. Ustanovením likvidátora do funkcie na neho prechádza pôsobnosť štatutárnych orgánov konať v mene spoločnosti, pričom jeho úkonu smerujú výlučne k likvidácii spoločnosti. Obchodný zákonník zároveň obsahuje spôsob ustanovenia likvidátora, pričom dispozitívne ustanovenie umožňuje upraviť si túto otázku v interných dokumentoch spoločnosti (spoločenská zmluva, zakladajúca listina, stanovy). V prípade, že sa tak nestalo, nastupuje právomoc súdu vymenovať likvidátora. Zároveň má súd právomoc rozhodnúť o výške odmeny likvidátora, ak nedôjde k dohode medzi ním menovaným likvidátorom a orgánom spoločnosti. V súčasnej praxi absentovala však jednoznačná úprava toho, v akej výške má súd odmenu priznať, preto sa pristúpilo k predkladanému návrhu vyhlášky. Pre odmenu likvidátora a náhradu jeho výdavkov však naďalej platí, že sa hradia z majetku spoločnosti, a teda nepôsobia záťažovo na štátny rozpočet.

Návrh vyhlášky tak reaguje na prijatie novely Obchodného zákonníka, ktorej úlohou bolo vyriešiť niektoré problémy platnej právnej úpravy obchodných spoločností v Slovenskej republike, na ktorých nedostatočné legislatívne riešenie dlhodobo poukazuje jednak súdna aplikačná prax, jednak široká podnikateľská verejnosť, pričom otázky súvisiace s likvidáciou obchodných spoločností bol jedným z týchto problémov.

Návrh vyhlášky je v súlade s ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade aj s právom Európskych spoločenstiev a Európskej únie, ako to vyplýva z doložky zlučiteľnosti vypracovanej k tomuto návrhu zákona.

Doložka zlučiteľnosti
návrhu vyhlášky
s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

1. Navrhovateľ vyhlášky: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

2. Názov návrhu vyhlášky: Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách likvidátorov

3. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:

a) Návrh vyhlášky svojou problematikou:

nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v článku 70 Európskej dohody o pridružení,

nepatrí medzi krátkodobé priority Národného programu pre prijatie acquis communautaire,

nepatrí medzi priority odporúčané v Príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu únie (tzv. Biela kniha),

nie je prioritou aproximácie práva podľa screeningu,

nepatrí medzi úlohy vlády Slovenskej republiky podľa Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2004 na mesiac apríl.

b) Pre Slovenskú republiku v oblasti predmetu úpravy predkladanej vyhlášky nevyplývajú z práva Európskym spoločenstvám a práva Európskej únie žiadne záväzky.

4. Problematika návrhu zákona:

nie je upravená v práve Európskych spoločenstiev

nie je upravená v práve Európskej únie

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie:

a) úplná zlučiteľnosť.

6. Gestor (spolupracujúce rezorty):

bezpredmetné

7. Účast' expertov pri príprave návrhu zákona a ich stanovisko k zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie (špecifikácia úrovne a spôsobu expertnej účasti, napr. konzultácie a pod.):

Bez účasti expertov.

Navrhovaná právna úprava nebude mať dopad na štátny rozpočet, rozpočty obcí alebo rozpočty vyšších územných celkov a nezakladá nároky na pracovné sily a organizačné zabezpečenie.

Prerokovanie návrhu vyhlášky Radou hospodárskej a sociálnej dohody Slovenskej republiky nie je potrebné.

Materiál nemá finančný, ekonomický, environmentálny vplyv ani vplyv na zamestnanosť.

B. Osobitná časť

K § 1: Ustanovenie upravuje predmet úpravy navrhovanej vyhlášky. Ustanovuje sa ňou výška odmien likvidátorov, náhrad hotových výdavkov likvidátorov a náhrad za stratu času likvidátorov vymenovaných súdom za účelom vykonania likvidácie podľa osobitného predpisu.

K § 2: Ustanovenie upresňuje subjekty, na ktoré sa predkladaná vyhláška vzťahuje. Odmeňovanie podľa tejto vyhlášky prináleží likvidátorom ustanovených súdom. To znamená, že sa nevzťahuje na likvidátorov, ktorí boli menovaní orgánom spoločnosti. V takom prípade v súlade s § 75 odsek 6 Obchodného zákonníka určuje výšku odmeny likvidátora orgán spoločnosti, ktorý likvidátora vymenoval.

K § 3: Vzhľadom na fakt, že odmena likvidátora sa uhrádza z majetku spoločnosti (v zmysle § 75 odsek 6 Obchodného zákonníka sa odmena likvidátora považuje za pohľadávku likvidátora voči spoločnosti a uhrádza sa z majetku spoločnosti), považuje predkladateľ za vhodné, aby sa jej výška aj v prípadoch likvidátorov vymenovaných súdom určovala percentuálnym podielom na majetkovom zostatku, ktorý vyplynul z likvidácie. Druhý odsek predmetného ustanovenia rieši situáciu dodatočnej likvidácie v prípadoch, keď sa dodatočne objavil majetok zrušenej spoločnosti. Aj v takom prípade sa aplikuje vyššie uvedený princíp a za základ pre výpočet odmeny likvidátora sa berie majetkový zostatok.

Legislatívna skratka likvidačný majetok používaná v návrhu vyhlášky je užším pojmom ako „likvidačný zostatok“, ktorý používa Obchodný zákonník, a to z toho dôvodu, že likvidačný zostatok predstavuje majetkový zostatok, ktorý vyplynie z likvidácie vrátane odpočítania pohľadávky likvidátora.

K § 4: Ustanovuje sa percentuálne vyjadrenie výšky odmeny v závislosti na výške likvidačného majetku, a to regresívnou sadzbou, pričom sa stanovuje minimálna hranica výšky odmeny likvidátora. Pri určovaní výšky predkladateľ vychádzal z predpokladanej náročnosti úkonov likvidátora pri likvidácii obchodnej spoločnosti a času potrebného na likvidáciu spoločnosti, ktorý je v prípade likvidácie podnikateľského subjektu v podstate neobmedzený. Celková doba likvidácie je závislá od mnohých faktorov ako napr. právna

forma spoločnosti, celková výška pohľadávok (sporné, nesporné, nevymožiteľné), celková výška záväzkov, stav majetku (jeho reálna hodnota, likvidita, možnosti speňaženia).

Medzi úkony likvidátora patrí zostavenie likvidačnej účtovnej súvahy, zastupovanie spoločnosti pred súdmi a inými orgánmi, plnenie záväzkov spoločnosti, uplatňovanie pohľadávok, zisťovanie stavu majetku, prijímanie plnení, uzatváranie zmierov a dohôd o zmene a zániku práv a záväzkov, povinnosti vyplývajúce z insolvenčného práva (povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu a zodpovednosť vyplývajúca z porušenia tejto povinnosti), oznamovacie povinnosti, vypracovanie účtovnej závierky ku dňu skončenia likvidácie a konečnej správy o priebehu likvidácie a pod.

K § 5: Ustanovenie rieši špecifickú situáciu ohľadom odmeny likvidátora v prípade, keď nie je možné určiť základ pre jej výpočet podľa všeobecnej zásady (nie je možné zistiť likvidačný majetok alebo tento nepostačuje na úhradu jeho odmeny, napr. spoločnosť vstúpila do konkurzu). V takom prípade vyhláška stanovuje paušálny poplatok, pričom sa ponecháva súdu moderačné právo tento primerane zvýšiť.

K § 6: Stanovuje sa systém určenia odmeny v prípade, že likvidáciu vykonávalo viac likvidátorov tak, aby to zároveň nemalo príliš zaťažujúci vplyv na celkový likvidačný zostatok.

K § 7: Ustanovenie špecifikuje rozsah odmeny likvidátora.

K § 8 a 9: Ustanovenia bližšie určujú, za aké účelne vynaložené náklady likvidátora mu prináleží náhrada, pričom sa definuje aj strata času, za ktorú mu prináleží náhrada.

K § 10: Prechodné ustanovenie určuje, že podľa tejto vyhlášky sa bude odmena a náhrada nákladov likvidátorov určovať len pre tých likvidátorov, ktorí boli do svojej funkcie vymenovaní po nadobudnutí účinnosti tejto vyhlášky.

K § 11: Navrhuje sa dátum nadobudnutia účinnosti vyhlášky, ktorý je zhodný s nadobudnutím účinnosti poslednej novely Obchodného zákonníka.